

Nadwiślański Oddział Straży Granicznej

<https://nadwislanski.strazgraniczna.pl/wis/aktualnosci/73116,Odeszla-Wanda-Traczyk-Stawska-Paczek-bohaterka-Powstania-Warszawskiego.html>
22.08.2026, 09:11

Odeszła Wanda Traczyk-Stawska „Pączek” – bohaterka Powstania Warszawskiego

Dagmara Bielec

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Wandy Traczyk-Stawskiej ps. „Pączek” – bohaterki Powstania Warszawskiego, harcerki Szarych Szeregów i żołnierza walczącego w 1944 roku o wolność Warszawy, wielkiej orędowniczki pamięci o Powstaniu Warszawskim.

W czasie Powstania Warszawskiego, jako żołnierz Oddziału Oslony Wojskowych Zakładów Wydawniczych, walczyła w Śródmieściu, na Powiślu i w rejonie Woli. Za udział w walkach została w 1944 roku odznaczona Krzyżem Walecznych. Po kapitulacji trafiła do niemieckich obozów jenieckich – Stalagu 344 Lamsdorf, Stalagu IV B Zeithain, Stalagu IV E Altenburg oraz Stalagu VI C Oberlangen.

Wanda Traczyk-Stawska „Pączek” – bohaterka Powstania Warszawskiego

Po wojnie wróciła do Warszawy. Ukończyła psychologię i przez wiele lat pracowała w szkole specjalnej. Od 1947 roku angażowała się także w poszukiwanie i opiekę nad mogiłami powstańcami. Była inicjatorką działań na rzecz Cmentarza Powstańców Warszawy oraz współinicjatorką ustanowienia przez Sejm w 2015 roku Dnia Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy.

Za swoją działalność na rzecz zachowania pamięci historycznej i Warszawy została uhonorowana m.in. Nagrodą Honorową IX edycji Nagrody im. Jana Rodowicza „Anody”, tytułem Honorowej Obywatelki Miasta Stołecznego Warszawy oraz tytułem Warszawianki Roku 2021.

Dla funkcjonariuszy i pracowników Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej Wanda

Traczyk-Stawska pozostanie nie tylko bohaterką Powstania Warszawskiego, ale także osobą, z którą mogliśmy spotykać się podczas uroczystości organizowanych przez nasz oddział, rozmawiać i wspólnie oddawać hołd tym, którzy walczyli o wolną Warszawę.

Żegnamy Ją z ogromnym szacunkiem i wdzięcznością.

Pani Wando, dziękujemy za pamięć, którą Pani niosła.

Za odwagę. Za świadectwo. Za Warszawę.

Cześć Jej pamięci!

Zdjęcie : Katarzyna Stefanowska/Muzeum Powstania Warszawskiego